

Воја МАРЈАНОВИЋ

ПОЕЗИЈА КОЈА ОСВЕЖАВА

Гордана Миливојевић: *Ливада на дар*, »Интерпрес«, Београд, 1994.

Литература за децу и младе данас осваја наклоношћу не само младих него и одраслих читалаца. Реч је о књижевној области или жанру за кога се може рећи да је у сфери пуне популарности али и бујности. Она се огледа не само у појави нових књига и писаца, него и квалитетној поетској и прозној речи. У том сплету, нарочито је значајно појављивање нових, млађих и талентованих песника. Једна од њих је и списатељица прве књиге поезије и прозе за младе Гордана Миливојевић.

У првој збирци комбинованих текстова (поезија, проза) Гордана Миливојевић открива дарове инвенције, смисла за лирски говор из бића деље личности и доживљаја света на свеж и оригиналан начин. У збирци »Ливада на дар« списатељица је смело помешала поезију и прозу, успела да се лирским певом обрати дељеј читаноцу, а одмах затим, да га преведе у просторе прозе, дакле другој форми дружења, у коме је задржала тонус песника, лирски интонираног и епски уздржаног. На тај начин, држећи вешто у контексту песме и приче љубав и наклоност према природи, дељеј свету, астралним висинама, животињама и цвећу, списатељица је открила смисао да паралелним лиратарним говором, у коме нема инпровизације већ непосредности, упути јасну поруку и гласну инспирацију.

Градећи још од сада вид своје поетике, песникиња је у три цикличне целине (»Како се гледа небо«, »Азбука која расте«, »Кад ливада замирише«), остварила хомогеност песничке речи и слике. У првом делу, поезији, она гради песму традиционалног али и савременог звука, са примесама засађане лепоте детињства, првих сусрета са материјалним светом и чедном дељеј природом. Тај однос развија се преко теме о ливади и цвећу, о киши и шумама, о летњем јулу и првим јутарњим сновима, о лепоти дана који долази, о брању јабука, поласку у школу и очевој љубави према природи, дрвећу. Дакле, не одвајајући се од традиционалних тема али изречених савременим говором и песничким версом, Гордана Миливојевић је обликовала дељеју лирску песму блиску данашњем читаноцу. Без обзира био он дете села, провинције или града, та песма је схватљива и прихватљива, и као таква, она плени пажњу и емоције дељеј сензибилитета.

У пиклусу допадљиве »азбуке« у којој је римовано свако слово (помало слично Тепићу, Радовићу, Ерићу), списатељица је налазила свеже и нове, занимљиве и духовите обрте појмова и асоцијација за свако слово и његову сонорност у азбуци. Има у овом невеликом али промишљеном циклусу песама, дале дистиха, који севну луцидном песничком игром, звучним гласом досетке, хуморних резова од духа и наивно-невиних опажања материјалног света који је поред нас као скривалица. У поменутим игривим текстовима све је поетски и версификационо удешено: ту су набрајања, слике, асоцијације, игра, хумор па и парадокс. (»Зумбул, зова, зевалица нема више незналица«, »Орах се окитио орасима као година осмесима«, »Кестен крошњу као крила шири на каранфил долећу лептири«, »Слез, селен и смиље спадају у лековито биље«) И, тако, од слова до слова, Гордана Миливојевић плете венац продуховљених асоцијација на Вукова слова, доказујући да одлично »барата речима« – и да је у њима управо смисао песме и песничког општења са светом.

Са истанчаним укусом за доживљај природе као нераздвојивог сапутника човека и свега што је у њему исконско, списатељица је писала и трећи сегмент своје књиге »Кад ливада замиришек«. Чини нам се да се мале прозне целине, приче у облику бајки, лирских записа или сценичних једночинки, не разликују по основној вокацији од целе ове књиге. Наиме, и овде је лирска потка основ, и овде се тежи ка слици светлих мотива, и овде се распеваним тонусом гради атмосфера животних лепота и миља. Пишући о љутићу и чичку, или о јабуци, храсту, пшеници или бундеви, списатељица је у прозним медаљонима остварила исто толико причу колико и песму. Јер, садржина ових текстова је не само лирски интонирана, и не само епски добро срочена; она је и поруком ваљана. Гордана Миливојевић осећа да литература коју пише има утилитарни карактер. Она је свесна истине да прича о »Земљи хербарији« мора донети ударни глас наука. Исто тако, за њу је схватљиво да се преко литарарног текста васпитава и учи, да је он извор сазнања и знања, али и хуманости, оплемењења и поетске ширине. У наносима лакореких прича о природи, песникиња је увек ведрa и сензитивна, и то је управо предиспозиција њеној врлини да се опредељује за литературу која једино оптимизам може узети као своје правило, тј. као свој *modus viventi*.

Књига стихова и прозе »Ливада на дар« Гордане Миливојевић прво је њено литарарно осведочење у српској литаратури за децу и младе. Немамо разлога да сумњамо да је она на добром путу. А тај пут је трасиран уочљивим талентом и осећањем за дејчи свет, за његове унутрашње сфере рационалног и ирационалног. Дакле, за читалачку публику која чини будућност културног наслеђа једног народа.